

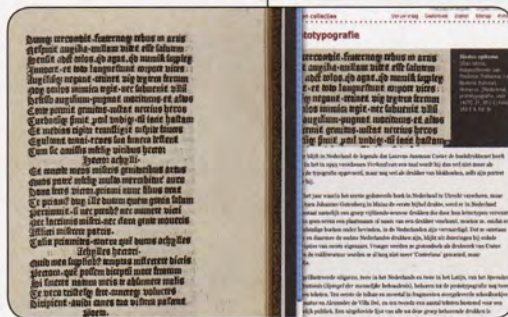
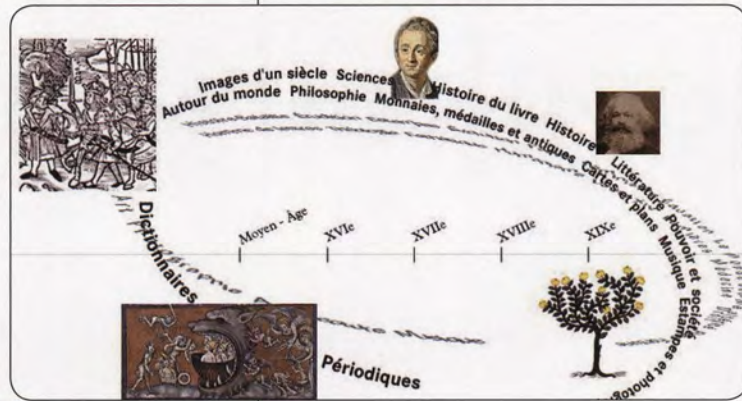

Nationale Bibliotheken

'Wat doet een antiek plantenboek op Ebay?' kopte een krant eind april op haar cultuurpagina's. Aanleiding voor het artikel was de cyberveiling van een Cruydt-Boeck van Rembert Dodoens. Dit is echter niet het eerste, en zeker niet het laatste antiquarisch werk dat zijn weg vindt naar het internet. Een ander veelbesproken werk dat recent zijn digitale entree maakte, is het Gruuthuse-handschrift, een van de belangrijkste bronnen voor de Middeleeuwse letterkunde en middeleeuwse cultuurgeschiedenis. Dit topstuk dat tot voor kort nog in particuliere handen was, veroorzaakte heel wat deining in de Vlaamse cultuursector omdat het aangekocht werd door de Koninklijke Bibliotheek, die van Nederland welteverstaan. Een uniek stuk erfgoed verdween hiermee over de grens, maar werd daarvoor - ironisch genoeg - meer toegankelijk dan ooit. Want onze Noorderburen gooiden het integrale werk, inclusief een inleiding en een transcriptie van alle teksten, meteen op hun website.

Royaal

De Nationale bibliotheek van Nederland is daarmee niet aan haar proefstuk toe. In samenwerking met Metamorfoze, het landelijk programma voor het behoud van het papieren erfgoed, ontsloot deze instelling de afgelopen jaren tientallen literaire collecties. Deels via de rubriek Exposities en Collecties op haar eigen webstek, maar vooral via Geheugen van Nederland kunnen bezoekers teksten en andere historische collecties - illustraties, foto's, films en audiofragmenten - doorzoeken en ontdekken. En dat - jawel - helemaal gratis. Bij onze zuiderburen biedt de Bibliothèque nationale de France via de projectsite Gallica eveneens kosteloos tienduizenden gedigitaliseerde werken aan. Ruim 1.200 daarvan - zeldzame bronnen, niet langer verkrijgbare boeken of kostbare werken - zijn

12

HOTSPOTS OP HET WEB

- www.kb.nl
- <http://www.kb.nl/galerie/gruuthuse/index.html>
- http://www.kb.nl/menu/expo_coll.html
- www.geheugenvannederland.nl
- www.metamorfoze.nl
- <http://gallica.bnf.fr>
- <http://www.bnf.fr>
- <http://www.bl.uk>
- <http://www.collectbritain.co.uk>
- <http://www.bl.uk/online-gallery/ttpbooks.html>
- www.kbr.be/collections/estampes/galerie/documentaire_nl.html
- http://stic.ulb.ac.be/codespho/codespho_nl.html

bovendien woordelijk doorzoekbaar. Net als in Nederland werden sommige werken of collecties van extra duiding voorzien in speciale, soms erg educatieve webexposities. Die over Homeros bijvoorbeeld laat de surfer in woord en beeld kennismaken met het pantheon en de tentoonstelling over het Karolingische boek schetst het politieke en culturele klimaat waarin deze renaissance kon plaatsvinden.

Waer bestu bleven

Aan de overkant van het kanaal neemt de British Library met Collect Britain een gelijkaardige rol op. Deze instelling gaat nog een stapje verder met het tot in de huiskamer brengen van historische archieven en bibliotheken door het aanbieden van echte 'pageturners'. Het vergt even geduld bij het downloaden en de nodige behendigheid met de muis, maar daarna kan je letterlijk bladeren in een zestiende-eeuwse atlas van Mercator of een Hebreeuwse bijbel. Opgelet: deze laatste lees je achterstevoren!

In eigen land is het helaas nog steeds wachten op een nationaal equivalent van dergelijke nationale digitaliseringsprogramma's. De 30 krantentitels die onze Koninklijke Bibliotheek de komende maanden gaat scannen, zijn voorlopig nog maar een eerste, uiterst bescheiden stapje in de goede richting. Op CoDesPho, een beschrijvingsproject van beelden, en een beperkte virtuele galerij na blijft de digitale poort tot onze schatkamer immers gesloten. Het ontlokt ons wel eens de vraag: Albertina, 'waer bestu bleven'?

Eva Wuyts

